

COMMISSARIS J. FRANSSEN: "WE MOETEN NIET ACHTER DE HEG BLIJVEN ZITTEN"

DE PROVINCIE HEEFT WEL DEGELIJK EEN TAAK

De vorige verkiezingen van de Provinciale Staten waren qua opkomst geen groot succes. Komt het verhaal van de provincie over? Lopen de kiezers wel warm voor Zuid-Holland? Zo halverwege de rit tot de volgende verkiezingen een gesprek met Commissaris der Koningin J. Franssen over de vraag of de provincie toekomst heeft.

Door Rudy Ligtenberg en Wim de Roos

Commissaris Jan Franssen zetelt in een mooie, imposante werkkamer in het provinciehuis in Den Haag. Aan de wand achter het monumentale bureau hangt een portret van Hare Majesteit de Koningin. Om een notenhouten tafel staan stoelen met leren zittingen. Getemperd zonlicht valt door de grote ramen naar binnen. Franssen begroet zijn bezoek met een stevige handdruk. "Commissaris der Koningin", zegt hij met nadruk. "In mijn functie vertegenwoordig ik het Rijk in de provincie Zuid-Holland. Om die reden ben ik ook tegen een gekozen commissaris...."

Heeft de provincie nog toekomst? Her en der zijn stadsregio's ontstaan, wat is dan de taak van de provincie?

De provincie heeft als overkoepelend orgaan een belangrijke taak. Een voorbeeld: als de regio Haaglanden iets wil op ruimtelijk gebied, dan kan dat best wel eens strijdig zijn met wat de gemeenten rond Gouda willen. Elke regio kijkt vooral naar het eigen gebied. Gemeenten behartigen hun eigen belangen. De provincie kan de verschillende belangen afwegen, heeft een totaalvisie. Die visie is er niet zomaar, ze is gebaseerd op nota's die het beleid aangeven. Denk hierbij aan de verdeling van de ruimte, de natuur, het water, de landbouw en de sociale infrastructuur. De provincie houdt zich bezig met bestuurlijke vragen en kan dus een afwijkend standpunt ten opzichte van de regio's innemen. De sturende en ordenende rol van de provincie wordt daarom steeds belangrijker. Het kabinet ziet dat ook en legt steeds meer zaken op het bordje van de provincie. Dat is een tendens. Met name wanneer het gaat om verstedelijking, bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de Zuidplaspolder. Ik prijs het Rijk om deze visie. In de nieuwe wet op de Ruimtelijke Ordening wordt de provincie in staat geacht die taak uit te voeren.

In staat geacht, of in staat gebracht? Krijgt de provincie ook de financiële middelen hiervoor?

Belangrijker dan de financiële middelen is de politiek bestuurlijke wil en moed, de bestuurlijke overredingskracht van het provinciebestuur.

Minister Zalm houdt de hand op de knip. Is er nog geld voor belangrijke projecten?

Iedereen zal erkennen dat de rijksoverheid een financieel probleem heeft.

De provincie Zuid-Holland heeft in het vooroverleg over de nota ruimte steeds benadrukt dat verstedelijking volgt op infrastructuur. Dat betekent dat er eerst genoeg geld voor wegen en openbaar vervoer moet zijn, waarna verstedelijking kan volgen.

Ik ontken niet dat hier een spanningsveld met het kabinet ligt. Maar ik denk toch dat we voorlopig uit de voeten kunnen.

Hoe verhoudt zich dat met aandacht voor en het belang van het Groene Hart?

Er gebeurt op dit moment nogal wat in het Groene Hart. Er is een snelle achteruitgang van het aantal boeren. Er is ruimte nodig voor waterberging. Mensen willen tegenwoordig anders wonen, dus niet altijd meer in hoogbouw, maar ook met een tuintje in een dorp. Wat dus heel erg nodig is, is een visie, een beleid. Belangen van verschillende sectoren, maar ook belangen van verschillende gemeentes, moeten op elkaar worden afgestemd. Ik zie die belangenafweging als onze kerntaak. De provincie moet het niet alleen hebben van wettelijke bevoegdheden en sancties, maar ook een bestuurlijk gezicht laten zien.

Hoe komt het dan dat er zo weinig mensen gaan stemmen als de Provinciale Staten worden gekozen?

Dat is jammer, want de provincie is het middenbestuur tussen Rijk en gemeente. We willen resultaten bevorderen, zaken coördineren, mensen bij elkaar brengen. De gemeentes krijgen vervolgens het krediet. Dat is nu eenmaal een feit, maar nog geen reden om als provincie achter de heg te blijven zitten. Het is goed om knopen door te hakken, ook al weet je dat je sommige mensen teleurstelt en anderen tevredenstelt. Op die manier krijgt de provinciale politiek wel een gezicht.

Is een gekozen commissaris een bijdrage aan een betere betrokkenheid van de burgers?

Nee, daar ben ik niet voor. Ik ben trouwens niet alleen tegen een gekozen commissaris, maar ook tegen de gekozen burgemeester. Ik heb een brief aan minister De Graaf geschreven waarin ik mijn standpunt over deze kwestie heb uiteengezet. Als de plannen van De Graaf doorgaan, wordt het een grote puinhoop. Schrijf dat maar letterlijk op.

Dus ook geen gekozen commissaris?

Ook geen gekozen commissaris. Daar komt nog bij dat de commissaris de vertegenwoordiger van het Rijk bij de provincie is. Het is de commissaris van de Koningin.

Burgers willen goed bestuurd worden. Het is geen schoonheidswedstrijd, geen Idols. Bovendien bestaat het gevaar dat allerlei figuren meedoen die niet veel in hun mars hebben. Zij zullen ook eerder geneigd zijn tot compromisgedrag om iedereen te vriend te houden tot de volgende verkiezingen.

Een ander onderwerp. Wat draagt de provincie bij aan de discussie rond de normen en waarden?

Ik hecht zeer aan waarden en normen. Ik ben niet voor meer regelgeving, maar wel voor het handhaven van goede regelgeving. Ook is het belangrijk dat de overheid het goede voorbeeld geeft. In discussiebijeenkomsten met burgemeesters, in toespraken vraag ik hiervoor aandacht. Ik vind de rol van de kerken hierin ook belangrijk: aan de vruchten kent men de boom. Kerk en overheid zijn gelijkgericht, waar zij een appèl doen op normbesef en saamhorigheid in het maatschappelijke leven.

Hoe functioneert de gezamenlijke fractie van SGP en ChristenUnie?

Ik moet voorzichtig zijn in mijn oordeel over fracties. Als commissaris ben ik onafhankelijk en sta ik boven de partijen. Wel wil ik zeggen dat ik zeer goede herinneringen bewaar aan ir. M. Houtman. We hebben met veel plezier samengewerkt. Hij is zeer deskundig op vele gebieden. Ik heb overigens een uitstekende verhouding met de SGP/ChristenUnie-fractie. Tijdens vergaderingen hebben we vaak oogcontact en dan heeft er soms op een humoristische wijze non-verbaal contact plaats. Verder wil ik wel zeggen dat de samenwerking van deze twee fracties leidt tot een resultaat dat meer is dan de som der delen.

Hoe legt u contact met de burger? U doet veel werkbezoeken. Krijgt u dan niet het gebruikelijke programma voorgeschoteld met een jeugdkoor in een kerk en een borrel met de gemeenteraad?

Tijdens bezoeken bereik ik de burgers echt wel, want daar zorg ik voor. Ik spreek met winkeliers, onderwijzers, leden van kerken, glastuinders, mensen van vluchtelingenwerk en ga zo maar door. Verder ontvang ik veel brieven van burgers en krijg ik veel informatie via de media. Ik ontmoet en spreek meer burgers dan sommige mensen denken.

EEN VITALE GROENE HART

Al een tiental jaren is het Groene Hart, u weet wel dat nog redelijk open en groene gebied in de binnenring van Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht, een belangrijk onderwerp als het over de ruimtelijke ordening van Nederland gaat.

Nog niet zo lang geleden was een vrij algemeen heersende mening dat dit gebied als het ware op slot moest, om te zorgen dat het ook open en groen zou blijven. De Statenfractie SGP/ChristenUnie in Zuid-Holland heeft dat extreme standpunt nooit aangehangen. Wel willen ook wij het gebied open en groen houden. Maar wij denken dat je daarvoor nu juist de beste kansen schept als je toelaat wat het gebied vitaal en levendig houdt. Daartoe behoort in onze ogen dat gemeenten mogen bouwen voor hun natuurlijke bevolkingsgroei en dat je er voor zorgt dat ook de agrarische sector een boterham kan verdienen. Immers, die agrarische sector is wat men wel noemt de drager van de groene ruimte.

Tot onze vreugde is dit standpunt heel duidelijk terug te vinden in de onlangs verschenen Nota Ruimte van de rijksoverheid.

Prima dus? Nou, daar valt wel iets op af te dingen. Intussen is namelijk al flink geknaagd aan het strenge standpunt dat er niks mag in het Groene Hart, want nood breekt soms wet. Zo is bijvoorbeeld de Zuidplas uit het Groene Hart gehaald en zal worden verstedelijkt. Ook wordt er sluipenderwijs op de as Leiden-Alphen-Woerden-Utrecht gespeeld met bebouwingsvarianten. Bovendien zal er in die buurt meer gebouwd moeten worden om de nieuwe Rijn-Gouwelijn betaalbaar te maken. Overal wordt er aan de randen van het Groene Hart geknaagd.

Verder is de toekomst van de agrarische sector op de langere termijn met onzekerheden omgeven. Nu al vermindert het aantal boerenbe-

Verstedelijking ruikt op aan de randen van het Groene Hart.

drijven in Nederland elk jaar flink.

Over al deze zaken kun je verschillend denken, maar duidelijk is wel dat het Groene Hart niet meer zo onaantastbaar is als het eerst leek te zijn en dat daardoor de bedreigingen zijn toegenomen. De politiek zal, wil het Groene Hart haar niet uit de handen glippen, opnieuw een heel duidelijk standpunt moeten neerzetten.

SCHAT

Wie wel eens in het Groene Hart komt en zijn of haar ogen de kost geeft, weet in ieder geval wel dat, als we niet oppassen, we een uniek cultuurhistorisch landschap naar de knoppen helpen. Een landschap dat verschrikkelijk mooi is en een schat aan rust en ruimte biedt. Een schat die met de dag kostbaarder wordt in de steeds sterker verstedelijkende Randstad.

Ook de provinciale politiek in Zuid-Holland zal op korte termijn neer moeten zetten wat voor haar het toekomstbeeld is als het om het Groene Hart gaat. De fractie SGP/ChristenUnie houdt vooralsnog vast aan het eerder ingenomen standpunt dat het Groene Hart de beste kansen heeft als wordt afgezien van grootschalige aantastingen, maar daarnaast wel de ruimte wordt geboden die nodig is om het gebied vitaal te houden. Een standpunt dat we consequent moeten handhaven. Misschien wel iets consequenter dan we de laatste jaren deden.

We zullen hierover intern en extern de discussie heropenen. Uw reacties zijn welkom; schroom niet ze te laten horen. De mail, de telefoon, het briefpapier en gewoon het gesprek van mens tot mens zijn er voor.

Mr. J. L. Evertse

ZESTIENHOVEN KNABBELT AAN DE RANDEN VAN DE NACHT

Provinciale Staten bogen zich onlangs over een verzoek van Rotterdam Airport (Zestienhoven) om uitbreiding van het nachtvluchtregime, zodat meer starts en landingen in de nachtelijke uren mogen worden gemaakt. De eerste vraag daarbij is natuurlijk: Wanneer gaat de nacht eigenlijk in? De definitie kan per land verschillen. In Spanje loopt de nacht van 24.00 tot 08.00 uur; in Finland van 02.00 tot 06.00 uur. In Nederland mag in ieder geval gedurende een aaneengesloten tijdsduur van 7 uur niet worden gevlogen.

Rotterdam Airport vroeg om een verruiming van de toegestane vliegtijd van 23.00 naar 24.00 uur. Vertraagde landingen zouden tot 01.00 uur moeten worden toegestaan, in plaats van tot 24.00 uur.

Overigens komt nu al 20 procent van alle vluchten met vertraging binnen.

Door de gevraagde uitbreiding zouden de luchtvaartmaatschappijen meer vluchten per dag kunnen uitvoeren en dus economischer kunnen werken. Dat zou leiden tot meer werkgelegenheid en dus een stimulans voor de economie betekenen. Dat is de ene kant van het verhaal.

Knabbelen aan de randen van de nacht.

(Foto: Jarno Volmer)

De andere kant is de toenemende hinder voor de omwonenden. De gemeenten in de omgeving van het vliegveld (onder andere Bleiswijk, Berkel en Rodenrijs, Bergschenhoek, Schiedam en Vlaardingen) zijn mordicus tegen. "Als je zelf geen overlast ondervindt, is het gemakkelijk om voor de uitbreiding te stemmen", zei de Schiedamse wethouder H. J. Habermehl.

Bewezen is dat juist lawaai in "de randen van de nacht" het meest hinderlijk is en zelfs schadelijk voor de gezondheid kan zijn.

De Statenfractie SGP/ChristenUnie stond in deze kwestie dus voor een dilemma, en moest kiezen voor welvaart of welzijn. Moeten we blijven offeren op het altaar van de welvaart of ook een keer "nee" durven zeggen?

Nu deed zich, politiek gezien, een interessante ontwikkeling voor. Een van de coalitiepartners, de PvdA, verwees de andere coalitiepartners, het CDA en de VVD, op het eigen coalitieakkoord, waarin met betrekking tot het vliegveld enerzijds wordt gewezen op het economisch belang en anderzijds op de nadelige gevolgen voor de omwonenden.

TWEESPALT

De cruciale zin waar het om draaide luidde: "Deze luchthaven moet daarom opereren binnen de huidige door de provincie gestelde milieugrenzen en beperkingen voor de nacht, met een sterke oriëntatie op het zakelijk verkeer." De PvdA diende daarop een motie in om staatssecretaris te adviseren de gevraagde verruiming af te wijzen. Tweespalt in de coalitie!

Bovendien werd in het debat duidelijk dat de VVD-gedeputeerde al een afspraak over de kwestie had geregeld met de staatssecretaris op een datum die viel vóór het debat in de Staten.

In verband met het overlijden van prinses Juliana kon dat gesprek geen doorgang vinden, maar dat deed niets af van het feit dat de gedeputeerde van plan was op de feiten vooruit te lopen. "Wat zou u de staatssecretaris op dat moment hebben geadviseerd?" en "Wat zou de rol van Provinciale Staten dan nog zijn geweest?" Het waren vragen waarop de gedeputeerde, zich in allerlei bochten wringend, geen antwoord kon of wilde geven.

De PvdA-motie werd in stemming gebracht en (ook met steun van SGP/ChristenUnie) aangenomen.

De staatssecretaris heeft alsnog de bevoegdheid om zelfstandig te beslissen over uitbreiding van de vliegbewegingen op Zestienhoven. Dit besluit moet nog worden genomen. Reken maar dat Rotterdam het lobbycircuit zal benutten om alsnog een positief antwoord te krijgen.

A. W. van Dijk

CULTUURFONDS VOOR MONUMENTEN

Tijdens de behandeling van de Najaarsnota 2003 heeft onze fractie samen met het CDA een amendement ingediend om 2 miljoen euro te bestemmen voor het monumentenbeleid, gezien de grote achterstanden bij de uitvoering van restauraties. Dit bedrag te bestemmen voor het oplossen van knelpunten bij het Provinciaal Restauratie

Uitvoeringsprogramma (PRUP) en/of de oprichting van een ontwikkelingsmaatschappij voor monumenten. Het amendement werd in de Staten aanvaard, ondanks negatief advies van het college van Gedeputeerde Staten!

Na verkregen ambtelijk advies werd geconcludeerd dat het selecteren van een beperkt aantal monumenten in het kader van het PRUP een nogal complexe zaak is met grote risico's van het scheppen van precedentes. In feite stelt het Rijk veel te weinig budget beschikbaar voor het inlopen van de grote achterstanden op het gebied van restauratie van Rijksmonumenten. De provincie heeft de ondankbare taak om het veel te krappe Rijksbudget te verdelen over de gemeenten die zelf geen budget van het Rijk voor dit doel krijgen. Daarom heeft onze fractie met het CDA in januari een notitie opgesteld waarin het college van GS werd gevraagd om de gedachte van een op te richten provinciale ontwikkelingsmaatschappij nader uit te werken. Bij de behandeling van het Cultuurplan 2005-2008 in de Statencommissie Samenleving in mei jl. gaf het college met een vier-tal opties aan hoe het bedrag van 2 miljoen euro zou kunnen worden besteed, met per optie de voor- en nadelen.

SNEL AAN DE SLAG

Onze fractie heeft gekozen voor een gezamenlijk fonds met het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Nationaal Restauratie Fonds, waarbij genoemde fondsen bereid zijn om het provinciale extra geld voor monumentrestauratie te verdubbelen met een maximum van 2.674.000 euro.

Uit dit fonds worden aan eigenaren laagrentende leningen verstrekt voor de bekostiging van restauraties van gemeentelijke en provinciale monumenten. Uit de aflossing van de leningen kunnen weer nieuwe leningen worden verstrekt. Onze fractie heeft daarbij de kanttekening gemaakt dat dit fonds snel aan de slag moet, dat de provincie betrokken moet zijn bij de vaststelling van de selectiecriteria en in de adviescommissie vertegenwoordigd moet zijn. Verder willen wij proberen om steun te zoeken bij andere fracties om aanvullend 674.000 euro uit te trekken voor monumentenbeleid, zodat 5.348.000 euro beschikbaar is.

Voor het geval het fonds niet snel aan de slag kan, hebben wij een terugvaloptie gepresenteerd: alsnog enkele knelpunten uit het PRUP aanpakken, maar dan in versoberde vorm. Daarbij denken wij aan een extra bijdrage van de eigenaar van het desbetreffende monument en ook een bijdrage van de plaatselijke overheid. De gedachte daarbij is dat de pijn veroorzaakt door het te krappe Rijksbudget over alle betrokken partijen wordt verdeeld.

Drs. C. L. Freeke

RUST EN RUIMTE IN AMBULANCEZORG: OP TIJD OP DE JUISTE PLAATS?

De provincie heeft nog steeds de wettelijke verantwoordelijkheid om het aantal standplaatsen voor ambulances te bepalen en daarbij tevens het aantal voertuigen vast te stellen. Daarnaast richt de provincie zich op verbetering van de kwaliteit van ambulancezorg en versterking van de zogenaamde veiligheidsketen in iedere regio. Met het oog daarop zijn er in Zuid-Holland vier regionale ambulancevoorzieningen opgericht, die onder andere worden gefinancierd dankzij een motie van onze fractie uit november 2000.

Het stelsel van de ambulancezorg is op dit moment stevig in discussie.

sie. Het Rijk wil de planning en financiering van de ambulancezorg in handen van de zorgverzekeraars geven. De rijksoverheid wordt in deze visie verantwoordelijk voor het verlenen van vergunningen. De minister van VWS lijkt in deze plannen gesteund te gaan worden door een meerderheid in de Tweede Kamer.

De gezamenlijke provincies (georganiseerd in het Interprovinciaal Overleg, IPO) hebben commentaar geleverd op het voornemen van de minister. In de reactie van het IPO is de nadruk gelegd op het publieke karakter van de ambulancevoorziening en de relatie met de rampenbestrijding. Daarom is er voor gepleit de planning en financiering in handen van de provincie te laten c.q. te leggen.

AANPASSING NORMEN

Volgens landelijke regels zou een ambulance voor een spoedtransport in 95 procent van de gevallen binnen vijftien minuten bij de patiënt

(Foto: Johan Lindhout)

moeten zijn. Voor deze zogenaamde vijftienminutennorm is de laatste jaren veel aandacht gevraagd, omdat met name in het landelijk gebied de spoedritten de norm niet halen. Omdat iedere seconde letterlijk van levensbelang kan zijn, moet dus de spreiding en de beschikbaarheid van ambulances zo geregeld zijn dat de limiet in bijna alle gevallen gehaald kan worden.

De toepassing van de norm levert in een aantal regio's, ook in Zuid-Holland, grote problemen op. Daarom hebben Gedeputeerde Staten (GS) terecht bij de minister aangedrongen op aanpassingen in het zogenaamde landelijke referentiekader.

Concreet hebben Gedeputeerde Staten aangegeven wat de landelijke ontwikkelingen voor de diverse regio's in Zuid-Holland betekenen:

- In de regio Haaglanden zouden twee standplaatsen moeten worden ingeleverd.
- In de regio Hollands-Midden zou een keuze moeten worden gemaakt tussen inlevering en verplaatsing van standplaatsen. De regio zelf heeft uitgerekend het landelijke kader een vermindering van de beschikbare ambulancezorg met 288 uur, dus 36 diensten van 8 uur per 7 dagen zou betekenen.
- In Rotterdam-Rijnmond zouden zeven standplaatsen moeten vervallen, een onaanvaardbare teruggang, zeker gezien de overschrijdingen van de aanrijtijden.
- In Zuid-Holland Zuid ligt de problematiek ingewikkeld vanwege het speciale karakter van het gebied (langgerekt en omgeven door water).

Samenvattend: een teruggang van 38 naar 28 standplaatsen kan absoluut niet!

Onze fractie steunt het college van GS in de kritische kanttekeningen bij de landelijke plannen, die zelfs zo ver gaan dat GS stellen dat zij "geen verantwoordelijkheid kunnen dragen voor deze teruggang". Het wachten is dus op duidelijkheid over de landelijke ontwikkelingen, zodat ook het ontwerpspreidingsplan verder kan worden afgerond.

Drs. S. Stoop

OPHEFFING GPV

Aan iedereen die voor vorming van de ChristenUnie lid was van een GPV-vereniging onder het resort PCR-Zuid-Holland.

Het voormalige PCR-bestuur van het GPV heeft in een slotvergadering zichzelf als bestuurlijke organisatie opgeheven. Op dat moment zijn ook de financiële stukken over 2002 en 2003 gecontroleerd en in orde bevonden. Aan penningmeester F. Groenendijk is tijdens die vergadering decharge verleend.

Per 31 december 2003 zijn er nog diverse middelen in kas. Het bestuur is van mening dat deze gelden voor het provinciale werk bestemd moeten blijven. We hebben de mogelijkheid hier iets extra's mee te doen. Daarom zal een aanzienlijk deel ten gunste komen van noodzakelijk ondersteunend werk. Concreet betekent dit dat 50 procent van het saldo gaat naar het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie, 25 procent naar de organisatie Vrienden van de fractie en 25 procent zal gaan naar de penningmeester van de ChristenUnie-PCR.

Het Uniebestuur zal na ontvangst de besteding van dit bedrag zelf moeten invullen, mits het geld wordt aangewend voor het werk dat wordt verricht door het Uniebestuur.

Ongeveer 1 maand na het verschijnen van deze uitgave van Vizier zal een en ander worden geëffectueerd.

Namens het voormalig bestuur PCR-GPV
J.C. Buchner (voorzitter)

COLOFON

Uitgave

Dit is een uitgave van de SGP/ChristenUnie-statenfractie en de provinciale verenigingen van de SGP en de ChristenUnie in Zuid-Holland.

Redactie

Wilco de Bel
Andries van Dijk
Rudy Ligtenberg
Wim de Roos

Contactadressen fractie:

Joop Evertse (0184-615291) of Servaas Stoop (0187-605252)

Oplage

7250

Verschijningsfrequentie

4 keer per jaar

Informatie of reageren

SGP/ChristenUnie Zuid-Holland
Zuid-Hollandplein 1,
2509 LP Den Haag
tel.: 070-4417051
email: w.de.bel@pzh.nl

Vormgeving en productie

Drukkerij Holland bv, Alphen aan den Rijn

Foto's:

Provincie Zuid-Holland, tenzij anders vermeld

juni 2004